

Seimas – takoskyra tarp veiksmų ir pažadų dėl “w” pase

 sc.bns.lt/view/item/230653

LR Seimas, patvirtindamas pavasario sesijos darbų [programą](#), numatė, kad balandžio mėnesį bus svarstomi Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymai ir jų lydymasis teisės aktas. Ši savaitė yra paskutinioji balandžio mėnesį. Likus kelioms dienoms iki mėnesio pabaigos Seimos savaitės programoje vardų ir pavardžių klausimas taip ir nepateko į [darbotvarkę](#). Tai nebe pirmas Seimas nevykdantis savo pažadų. Šiuo atveju – ne tik priešrinkiminių. Praeitais kandidate Seimui taip pat nepavyko išspręsti originalios asmenvardžių rašybos klausimo.

VšĮ “Europos žmogaus teisių fondas”, teikiantis nemokamą teisinę pagalbą, jau skaičiuoja kone dvidešimt [laimėtų bylų](#), kuriose teismai įpareigojo išduoti santuokos ir gimimo liudijimus su “w”, “x” ir “q”. Teismo sprendimai įsiteisėjo, liudijimai išduoti, o duomenys perkelti į Gyventojų registrą ir kitas duomenų bazes. Tuo tarpu Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartys “Wardyn”, “Mickiewicz”, “Pauwels” ir “Jacquet” bylose, kuriose teismai įpareigojo išduoti pasus ir asmens tapatybės korteles su dvigubais įrašais (lietuviškais ir originaliais) iki šiol neįvykdytos. Pauwels ir Jacquet gavo Migracijos valdybos raštus, kuriais išaiškinama, kad siekiant įvykdyti nutartis, pareiškėjai privalo užpildyti prašymą, kuriame privalo nurodyti vardą ir pavardę lietuviškais rašmenimis, o pastabų lauke – asmenvardžius nelietuviškais rašmenimis ir nesugramatinta forma. Ką tai reiktų praktikoje? Pareiškėjams sutikus su Migracijos valdybos siūlymu, jų teisėtai turimos pavardės Gyventojų registre, Nekilnojamo turto registre, Regitros duomenų bazėje staiga būtų pakeistos į lietuviškas versijas, kurios atsidurtų pasų ir asmens tapatybės dokumentų pagrindiniame puslapyje, tuo tarpu originali pavardė būtų perkelta į pastabų lauką ir paso kito įrašo lapą, o asmens tapatybės kortelėje – į antrą pusę, t.y. visos institucijos pareiškėjus identifikuotų ir naudotų išimtinai lietuviškas versijas.

Šią savaitę šie Migracijos valdybos siūlymai bus apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui, šį kartą – prašant teismą kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prejudiciniais klausimais. Akivaizdu, kad šios šeimos perėjusios jau ne viena teismą negali sutikti su savo pavardžių iškraipymu, juolab kai dėl originalios asmenvardžių rašybos neprieštarauja nei Valstybinė lietuvių kalbos komisija, nei teismai.

Pareiškėjus teismuose atstovaujanti advokato padėjėja Evelina Baliko pažymi, kad tokie Migracijos valdybos siūlymai prieštarauja ir galiojantiems teisės aktams - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymas, nustatantis paso bei asmens tapatybės kortelės formas numato, kas turi būti nurodoma antroje asmens tapatybės kortelės pusėje. Vietos vardui ir pavardei ten nenumatyta, išdavus tokią asmens tapatybės kortelę būtų pažeistas įsakymas. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Seimo Europos teisės departamentas jau teikė [išvadą](#) dėl įstatymo projektų, numatančių rašybą su dvigubais įrašais ir pripažino, kad tokiu atveju galimas Europos Sąjungoje įtvirtinto laisvo asmenų judėjimo pažeidimas, taip pat tokiu būdu gali būti sukurta dviguba tapatybė.

Seimui nepriėmus atitinkamo įstatymo, išspręsiančio originalios asmenvardžių rašybos problemos, šeimos ir toliau turės kovoti teismuose dėl pažeidžiamų teisių.

„BNS Spaudos centre“ skelbiami įvairių organizacijų pranešimai spaudai. Už pranešimų turinį atsako juos paskelbę asmenys bei jų atstovaujamos organizacijos.